

北京大学东方语言文学系教材

印度尼西亚语
基础教程
II

PELAJARAN
BAHASA INDONESIA

黄琛芳 主编

北京大学出版社

印度尼西亚语基础教程

II

PELAJARAN BAHASA INDONESIA

黄琛芳 主编

黄琛芳 · 孔远志 张玉安 编著

北京人民教育出版社

印度尼西亚语基础教程（Ⅱ）

黄琛芳 主编

北京大学出版社出版

（北京大学校内）

中国科学院印刷厂印刷

新华书店北京发行所发行 各地新华书店经售

850×1168毫米 32开本 11.625印张 290千字

1990年5月第一版 1996年10月第三次印刷

ISBN 7-301-01207-1/H·129

定价：14.00元

Daftar Isi

Pelajaran Ke-16	1
Mengajari Adik	
Pelajaran Ke-17	22
Berbelanja	
Pelajaran Ke-18	46
Bertamasya	
Pelajaran Ke-19	67
Fabel	
Pelajaran Ke-20	94
Perkembangan Produksi di Sebuah Delta	
Pelajaran Ke-21	115
Pidato Sambutan	
Pelajaran Ke-22	144
Lukisan atau Deskripsi	
Pelajaran Ke-23	173
Kaum Muslimin Tiongkok	
Pelajaran Ke-24	206
Surat Ibu	
Pelajaran Ke-25	239
Ibu Selamat	
Pelajaran Ke-26	270
Indonesia	
Pelajaran Ke-27	297
Ayah Tertangkap	
Pelajaran Ke-28	333
Cara Belajar	

Pelajaran Ke-16

MENGAJARI ADIK

TEKS

Setelah menyelesaikan pekerjaan rumah, kakak bermain-main dengan adik. Ini sudah menjadi kebiasaannya. Adik kami yang bungsu itu baru berumur empat tahun. Kalau berbicara, lidahnya masih pelat. Kata-kata yang diucapkannya masih belum tepat. Kecuali itu perbendaharaan katanya masih amat terbatas. Sambil bermain-main, kakak mengajarnya.

"Ini perut," kata kakak sambil menunjuk perut adik. Ia mengulangi ucapan kakak itu. "Mana pipi?" tanya kakak pula. Adik menunjuk pipi kakak. "Pipimu mana?" "Ini," kata adik sambil menunjuk pipinya. Hampir semua nama anggota tubuh sudah diketahuinya, seperti mata, hidung, dagu,kening, telinga, kepala, rambut, leher, bahu. Kalau sudah dijawabnya pertanyaan kakak dan kakak mengatakan "betul" atau "adik pandai, ya", ia pun tertawa dengan girangnya.

Kadang-kadang timbul manjanya. Ketika kakak menanyakan mana kakinya, diangkatnya kakinya tinggi-tinggi, hampir-hampir saja ia terjatuh. "Jangan begitu," kata kakak, "tunjuk saja kakimu!" Pernah pula, ketika kakak menanyakan mana pantatnya, ia menungging menunjukkan pantatnya. Kadang-kadang adik melucu. Sambil menjulurkan lidahnya, ia bergumam mengatakan "Ini lidah". Ketika ia terjatuh, ia menangis dan mengatakan bahwa kakinya luka. "Ini lutut. Lututmu luka sedikit. Jangan menangis!" kata kakak.

Hari ini kakak memegang jari tangan adik dan menunjukkan nama-nama jarinya itu. "Ini ibu jari. Ini telunjuk. Ini

jari tengah. Ini jari manis. Ini kelingking," kata kakak mengajarnya. Adik agak susah mengucapkan kelingking. Sesudah ia mengucapkannya, kakak memujinya. Kakak mengacungkan jempolnya dan mengatakan, "Adik pandai sekali." Adik pun merangkul kakak. Kakak memegang betisnya sambil bertanya pula, "Ini apa?" "Kaki," jawabnya dengan cepat. "Bukan," kata kakak, "Ini betis." "Bukan," katanya pula, "Hore... Kakak bodoh!" katanya. Ia berlari-lari mendapatkan ibu sambil berkata, "Kakak bilang ini betis, Bu. Ini kaki, kan?" Ibu dengan sabar menjelaskan, "Itu memang betis." Kami semua tertawa dan adik pun tertawa pula dengan girangnya.

DIALOG

Kakak: (mengacungkan jari telunjuk dan jari tengah) Berapa ini?

Adik: Dua.

Kakak: Betul. (diacungkannya pula tiga jarinya) Ini?

Adik: Tiga.

Kakak: Umur Adik berapa?

Adik: Empat.

Kakak: Bukan empat, empat. Empat apa?

Adik: Empat tahun.

Kakak: Ini apa? (sambil menunjuk perut adik)

Adik: Perut.

Kakak: Coba tunjuk mana pipimu!

Adik: Ini pipi adik. Ini pipi Kakak.

Kakak: Coba tunjuk yang lain!

Adik: (sambil menunjuk) Hidung, mata, dagu, telinga.

Kakak: Wah... semua betul! Adik pandai, ya! Mana kakimu?

Adik: (Sambil mengangkat kakinya tinggi-tinggi) Ini...!

Kakak: Eh...jangan begitu! Nanti kau jatuh.

Adik: Adik sudah jatuh.

Kakak: Sudah jatuh, kau menangis?
 Adik: Tidak!
 Kakak: (mengacungkan jempolnya) Bagus!
 Adik: Lutut Adik luka.
 Kakak: (melihat lutut adik) Ah...sedikit saja! Tidak sakit, kan?
 Adik: Tidak (wajahnya cerah).
 Kakak: Kakak tanya lagi, ya! Mana mulutmu?
 Adik: (sambil menjulurkan lidahnya, adik bergumam) Ini lidah.
 Kakak: Eeh...manja, ya! Kakak tanya mulut, bukan lidah. (Dengan manjanya adik merangkul kakak. Sambil memegang betis adik, kakak bertanya) Ini apa?
 Adik: (dengan cepat) Kaki.
 Kakak: Bukan, ini betis.
 Adik: Bukan! Kaki! Hore...Kakak bodoh! (Adik berlari-lari mendapatkan ibu) Bu...Bu...Kakak bilang ini betis. Bukan, ya Bu? Ha...Kakak bodoh!
 Ibu: (dengan sabar) Itu memang betis. (Kami semua tertawa dan adik pun tertawa pula)

DAFTAR KATA

mengajari	教...做某事		头) 不灵活
bermain-main	(随便) 玩玩	tepat	正确, 准
menjadi	成为, 变成	kecuali	除了, 除...外
kebiasaan	习惯	perbendaharaan	
bungsu	年纪最小的	kata	词汇
	(弟弟等)	terbatas	有限
berumur	有...岁	sambil	边...边...
berbicara	说话	perut	肚子
pélat	大舌头, (舌	menunjuk	指

mengulangi 重复
 ucapan 话
 tanya 问
 hampir 几乎, 将近
 anggota tubuh 身体各部
 diketahui

(mengetahui) 知道

hidung 鼻子
 dagu 下巴
 kening 眉毛
 telinga 耳朵
 rambut 头发
 léhér 脖子
 bahu 肩

dijawab

(menjawab) 回答

pertanyaan 问题
 mengatakan 说
 betul 正确
 tertawa 笑
 girang 高兴
 timbul 产生
 manja 娇
 menanyakan 问
 kaki 脚

diangkat

(mengangkat) 举, 抬起来

tinggi-tinggi 高高地

hampir - ham-

pir 几几乎

terjatuh 跌倒

pantat 屁股

menungging 撅起屁股

melucu 做出令人发笑
的动作

menjulurkan 伸出

bergumam 发音含糊不清

menangis 哭

bahwa (作连词用)

luka 受伤

lutut 膝盖

memegang 抓, 握

jari tangan 手指

ibu jari 大拇指

telunjuk 食指

jari tengah 中指

jari manis 无名指

kelingking 小拇指

susah 困难

mengacungkan 举起(手等)

jempol 大拇指

merangkul 搂

bertanya 问

cepat 快

horé 感叹词

bodoh 笨

berlari-lari	跑来跑去	éh	感叹词
mendapatkan	去找, 去会见	ah	感叹词
bilang	说	sakit	痛
sabar	耐心	ha	感叹词

BACAAN

Anak-anak itu bermain-main di halaman depan rumah. Semuanya lima orang dan lebih kurang berumur empat tahun. Di kiri kanan halaman itu tumbuh bunga mawar. Seorang anak yang agak gemuk bertanya kepada kawannya, "Ini bunga apa?" Anak-anak yang lain tidak tahu. "Ini bunga mawar," kata anak itu pula. Anak yang agak kurus tak mau kalah. Ia mengacungkan jari tangannya, sambil bertanya, "Ini berapa?" Anak yang agak gemuk itu menjawab dengan cepat, "Lima." Ia tertawa dengan girangnya karena ia dapat menjawab pertanyaan kawannya itu. Anak yang agak kurus itu belum mau kalah. Sambil menjulurkan lidahnya, ia bertanya pula, "Ini apa?" Semua anak-anak itu tidak tahu. Lalu timbul congkaknya. "Hore... tidak tahu! Kalian bodoh!"

Kakak sudah lama memperhatikan anak-anak itu. Kakak datang mendapatkan mereka. "Eeh...tidak boleh begitu, ya! Mereka bukan bodoh, mereka belum tahu. Kalau teman-teman tidak tahu, harus diajari," kata kakak. Kakak berkata pula, "Itu namanya lidah. Apa namanya?" "Lidah," jawab anak-anak itu. "Nah...sekarang kan sudah tahu, ya?" Mereka semua tertawa dengan girangnya.

 bacaan 读物 berumur 有...岁

PENJELASAN

1. adik kami yang bungsu, 更常用的词组是 adik bungsu kami. 又如: anak bungsu saya 我的小儿, paman bungsu kami 我们的小舅舅。

2. kecuali 除了...以外

1) Kecuali Paman, tamu-tamu yang lain sudah datang semua. 除叔叔外, 其他客人都来了。(叔叔不包括在来客之中)

Setiap hari kami berkuliah, kecuali hari Minggu. 除了星期天, 我们每天都上课。(星期天不包括在内)

2) Kecuali diberi obat batuk, ia diberi tablet lain juga. 除了给他咳嗽药外, 还给别的药丸。(咳嗽药包括在内)

Pada hari Minggu, kecuali saya dan adik, kakak juga pergi ke Taman Yihe. 星期日, 除我和弟弟外, 哥哥也去颐和园。(我和弟弟包括在去颐和园的游人之中)

3. sambil 一边...一边... sambil 表示两个动作同时进行, 一般不连用。置于动词之前。例如:

Sambil bermain-main, kakak mengajarnya.

汉语的“一边”可单用, 也可连用。

sambil 也可置于句中。例如:

Ia menjawab sambil tertawa.

4. mengajar 教, 词根为名词 ajar, 意为“教导”、“教养”, 加前缀 me 变成 mengajar, 意为“教授”, “训练”。再加后缀 i, 变成 mengajari, 意为“教(某人)”、“对...进行训练”。此处后缀 i 表示动作的对象, 必须加表示“对象”的宾语。例如:

① mengajar bahasa Indonesia (bahasa Indonesia 是教的内容)

mengajar adiknya (adiknya 是教的对象)

② Adik menangis. (menangis 为不及物动词)

Ibu menangisi anaknya yang sakit. (anaknya 是哭的对象)

③ menasihati saya (saya 是劝告的对象)

5. terjatuh 词根为 jatuh, 加前缀 ter 以后, 表示“突然”或“无意中”摔倒。

6. jangan “不要”, “别”, 表示“禁止”“阻止”(做某事)。

例如:

- ① Jangan begitu! 别那样!
- ② Jangan dijawab! 不要回答。
- ③ Jangan menangis! 不要哭!
- ④ Jangan yang ini, yang itu saja.

要与表示“不允许”的 tidak boleh 加以区别。如:

① Kau sakit, jangan merokok. 你病了, 别抽烟。(规劝别人不要抽烟)

② Di sini tidak boleh merokok! 此处不准吸烟!(不允许抽烟)

7. pantat “屁股”, 一般用于非正式的场合。如: 小孩之间、熟人之间等。

8. hore 叹词, 表示欢呼、得意、讥笑等。例如:

- ① Hore, kita menang! 乌拉, 我们胜利了!
- ② Hore...Kakak bodoh! 嘿嘿, 姐姐真笨!

9. bilang “说”, 用于非正式场合的口语。

10. pun...pula 连用, 表示“也”。

① Adik pun tertawa pula. 弟弟也笑了。

② Saya pun demikian pula. 我也是如此。

11. Ini. 这是个省略句, 需看上下文才能了解全句的含意。在不同的语境, 其语调也可能不同。例如:

- ① Ini? “这个多少?” (用升调)
- ② Ini? “哪能是这个呢?!” (用先降后升的曲折调)
- ③ Ini? “是这个吗?” (有重音, 语调略升)

12. eh, eeh 感叹词, 表示惊异、出乎预料等。

- ① Eh...jangan begitu! 哎, 别这样!
- ② Eeh..., ke mana lagi dia? 噢, 他又到哪儿去了?
- ③ Eeh, manja, ya! 哎呀, 又撒娇了!

13. ah 感叹词，表示不同意、不愿意、拒绝等。

① Ah, saya tidak mau! 哎，我不愿意!

② Ah, ini tidak bagus! 唉，这不好!

③ Ah, jangan saya yang disuruh! 唉，别叫我去呀!

14. nanti

1) 即将到来的时间:

malam nanti 今晚

① Ini akan dikerjakan nanti. 这个一会儿才做。

② Dia akan tiba pada pukul lima nanti. 他将于（今日）下午5时到达。

2) 表示“将会或将要导致一个结果”:

① Jangan begitu, nanti jatuh. 别这样，会摔跤的。

② Ayo, cepat-cepat, nanti ketinggalan bis. 快些，会赶不上汽车的。

17. Kakak tanya lagi, ya?

Kakak tanya mulut, bukan lidah.

上述两句的 tanya 都省略了前缀，但所省略的前缀不同。

动词省略前缀的现象多出现于日常会话。上述两句的完整形式是:

Kakak bertanya lagi, ya?

Kakak menanyakan mulut, bukan lidah.

16. ha 感叹词，表示得意、满意等。

① Ha, Kakak bodoh! 哈哈，姐姐笨！（含有得意、嘲笑的意思）

② Ha, betul semua! 哈，全对了！（含有满意、高兴的意思）

17. 日常口语的简略句 口语是有声语言，而声音一发即逝。这要求口语的句子简短明了。另外说话者可利用具体环境，

也可以兼用身势和丰富多变的语调表达思想感情，为简短明了的口语句提供条件。

本课“会话”的句子都很简短，一方面是由于说话的对象或说话者为儿童；另一方面也由于说话者利用了具体环境，兼用了身势和语调。例如：

Berapa ini? (用身势)

Dua. (利用语言环境)

Betul.

Ini? (用身势)

Tiga. (利用语言环境)

Umur adik berapa?

Empat. (利用语言环境)

Ini apa? (用身势)

Perut. (利用语言环境)

Mana kakimu?

Ini! (用身势)

Eh... jangan begitu. (利用周围环境)

Lutut adik luka.

Ah... sedikit saja. (利用周围环境)

Mana kakimu?

Ini! (用身势)

Eh... jangan begitu. (利用周围环境)

Lutut adik luka.

Ah... sedikit saja. (利用周围环境)

TATA BAHASA

I. 单句 (kalimat tunggal) 由一个主语 (或并列主语) 和一个谓语 (或并列谓语) 构成的句子叫单句。

① Mobil itu bagus.

② Li Li dan adiknya sudah pulang.

③ Kami semua berdiri dan mengucapkan "selamat pagi" kepada Pak Guru.

④ Ia membaca dan menulis di kamar itu.

单句按其作用和用途, 可分为陈述句、疑问句、命令句和感叹句。

1. 陈述句

用于述说一件事情的句子叫陈述句。例如:

① Mereka sudah berangkat.

② Badannya panas sedikit.

③ Kadang-kadang kami bertanding sepak bola dengan jurusan lain.

2. 疑问句 用于提出问题的句子叫疑问句。句末用问号。

例如:

① Li Li akan ke Tianjin?

② Saudara pergi tidak?

在疑问句中常用疑问词。例如:

① Apakah ia tidak mau datang?

② Pisau itu siapa punya?

③ Saudara ke mana?

④ Bagaimana pemeriksaan dokter?

⑤ Mau apa dia?

⑥ Berapa orang di sana?

⑦ Kapan kawan datang lagi?

3. 命令句 (kalimat perintah) 表示请求、命令、劝告和催促的句子叫命令句。句末用感叹号,

① Duduk!

- ② Bacalah surat ini!
- ③ Silakan makan!
- ④ Tolong sampaikan salam saya kepada Paman!
- ⑤ Coba tulis namamu!
- ⑥ Ayok ke perpustakaan!
- ⑦ Jangan masuk!

有时被命令者也可在命令句中出现。例如：

- ① Ma Ning, ayok kita berangkat!
- ② Saudara makan di sini, ya!

命令句中及物动词也可用主动语态的形式，它泛指某一动作，不出现动作的具体承受者。例如：

- ① Coba menulis!
- ② Coba membaca!

4. 感叹句 (kalimat seru) 抒发某种感情，表达感叹语气的句子叫感叹句。句末用感叹号。例如：

- ① Bagus!
- ② Gembira sekali dia!
- ③ Wah...semua betul!
- ④ Hore...Kakak bodoh!

II. 直接引语 (kalimat langsung) 和间接引语 (kalimat tak langsung) 为了引用某人说的话，需要使用引语，引语有直接引语和间接引语两种。

1. 直接引语是要把所引的话原封不动地引出来。印度尼西亚语中常用的直接引语形式有：

1) “引语” + 动词词根 + 说话者，例如：

- ① “Saya ke klinik,” kata Li Li.
- ② “Saya tidak enak badan,” katanya kepada saya.
- ③ “Ini apa?” tanya kakak.

④ “Ini kaki,” jawab adik.

2) 说话者+动词+“引语”，例如：

① Li Li berkata, “Saya ke klinik.”

② Ia mengatakan, “Saya tidak enak badan.”

③ Kakak bertanya, “Ini apa?”

④ Adik menjawab, “Ini kaki.”

2. 间接引语是用自己的口气把他人的话转达出来。印度尼西亚语中常见的间接引语形式之一是：

说话者+动词+连词 (bahwa) +从句 (间接引语)

① Li Li mengatakan bahwa ia ke klinik.

② Kakak menjawab bahwa itu kaki.

倘若间接引语所转达的是有疑问代词 (或疑问副词) 的问句，则可不用连词 bahwa，例如：

① Ia bertanya siapa orang itu.

② Adik bertanya apa itu.

③ Ma Ning menanyakan kapan kita berangkat.

④ Pak Guru menanyakan bagaimana menganalisa kalimat ini.

直接引语里代词的人称是说话者当时所用的人称。但在间接引语里，原说话人所用的人称要作相应的变动。

当直接引语中的代词是第一人称 (即指说话人本人)，改为间接引语时，就应把第一人称代词改为第三人称代词。例如：

“Saya ke perpustakaan,” kata Ma Ning.

Ma Ning mengatakan bahwa ia ke perpustakaan.

当直接引语中用的是第二人称代词 (即指转达者)，改为间接引语时，就必须把第二人称代词改为第一人称代词。例如：

Ia berkata, “Kau harus pergi berkuliah.”

Ia mengatakan bahwa saya harus pergi berkuliah.

直接引语中用的是第一人称复数代词（即包括说话者本人和转达者）或第三人称代词，改为间接引语时，人称代词不变。
例：

① Ia berkata, "Kita akan berangkat besok."

Ia mengatakan bahwa kita akan berangkat besok.

② Ia berkata, "Mereka datang dari Indonesia."

Ia mengatakan bahwa mereka itu datang dari Indonesia.

Ⅲ. **ber+动词构成的不及物动词** 加在动词词根上的 **ber**，它的作用就是构成不及物动词。这类以 **ber** 为前缀的不及物动词大都有相应的 **me-**，**me-kan** 或 **me-i** 形式的及物动词。如：

berbaring	membaringkan
bersandar	menyandarkan
berjalan	menjalankan
bertanya	menanya, menanyakan
bertanding	menandingi
berbicara	membicarakan
bermain	memainkan
berlari	melarikan

请看例句：

① Mereka sedang berbaring.

② Kita harus bersandar pada usaha kita sendiri.

③ Anak-anak itu bermain dengan gembira.

有时，这类动词不用介词，直接为作状语的形容词所修饰。

例如：

① Ia berbicara lancar.